

TIDSAXEL HÄNDELSER I BIBELN OCH VÄRLDSHISTORIEN

Skapelsen
Tidpunkt okänd

Noa bygger arken.
Tidpunkt okänd

Abraham
föds.
2166

Abraham
anländer
till Kanaan.
2091

2500 f Kr
Egyptierna
skriver
med bläck
på papyrus
och inrättar
de första
kända
biblioteken.
Föremål av
järn tillver-
kas i Mel-
lanöstern.

2400
Egyptierna
importerar
guld från
andra delar
av Afrika.

2331
Den semiti-
ske här-
skaren
Sargon
besegrar
sumererna
och blir den
förste
"världs-
härskaren".

2300
Hästar
tämjs i
Egypten.
Tama
höns finns
i Babylon.
Pil och båge
används
som
vapen.

2100
I Meso-
potamien
tillverkar
man glas
och bygger
zikkurater
(som Babels
torn). Etyl-
alkohol an-
vänds som
bedövnings-
medel.

DET UNIKA MED HANDBOK FÖR LIVET

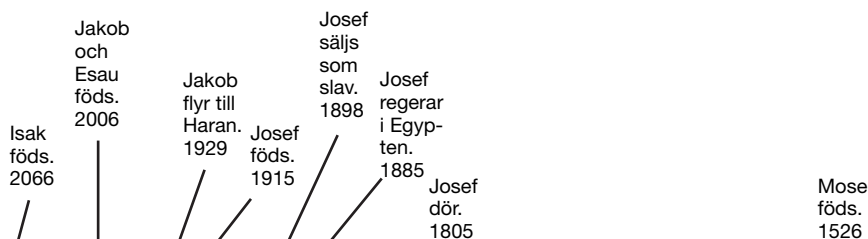
Har du någonsin slagit upp Bibeln och frågat dig följande:

- Vad betyder egentligen den här texten?
- Hur kan jag tillämpa den i mitt liv?
- Varför verkar vissa delar av Bibeln inte ha något att säga mig?
- Vad har de här gamla kulturerna att göra med oss i dag?
- Jag älskar Gud. Varför förstår jag då inte vad han säger till mig i sitt ord?
- Alla dessa bibliska personers liv, har de något att visa mig?

Många kristna läser inte Bibeln regelbundet. Varför? Jo, därför att de mitt i vardagslivets påfrestningar har svårt att se sambandet mellan Bibelns tidlösa budskap och den kamp och de problem som det vardagliga livet erbjuder.

Gud uppmanar oss att tillämpa hans ord (Jes 42:23; 1 Kor 10:11; 2 Thess 3:4), men alltför ofta nöjer vi oss med att samla på oss bibelkunskap. Det var därför Handbok för Livet kom till - för att visa hur vi i handling kan omsätta vad vi har lärt oss.

Att tillämpa Guds ord är en viktig del av vårt förhållande till Gud. Det är beviset på att vi lyder honom. Svårigheten med att tillämpa Bibeln beror inte på själva Bibeln utan på att läsaren inte klarar att överbrygga klyftan mellan dåtid och nutid, mellan teori och praktik. När vi inte gör det, blir vi andligt undernärda, ytliga och likgiltiga.

2000
Nordamerikas ursprungsbefolkning vandrar in från norra Asien. Boskapsskötsel och konstbevattning förekommer i Kina. Kultplatsten Stonehenge i England byggs. I Indien används blåsbälgar för att få upp temperaturen i brännugnar.

1900
Egyptierna utnyttjar Nilen för konstbevattning vilket också motverkar översvämningar. Hjul med ekrar konstrueras i Mellanöstern. Hästar används som dragdjur.

1750
I Babylon börjar matematiken ta form och Hammurabi skriver den första kända lagen.

1700
I Egypten skriver man ner sin kunskap i medicin och kirurgi på papyrus.

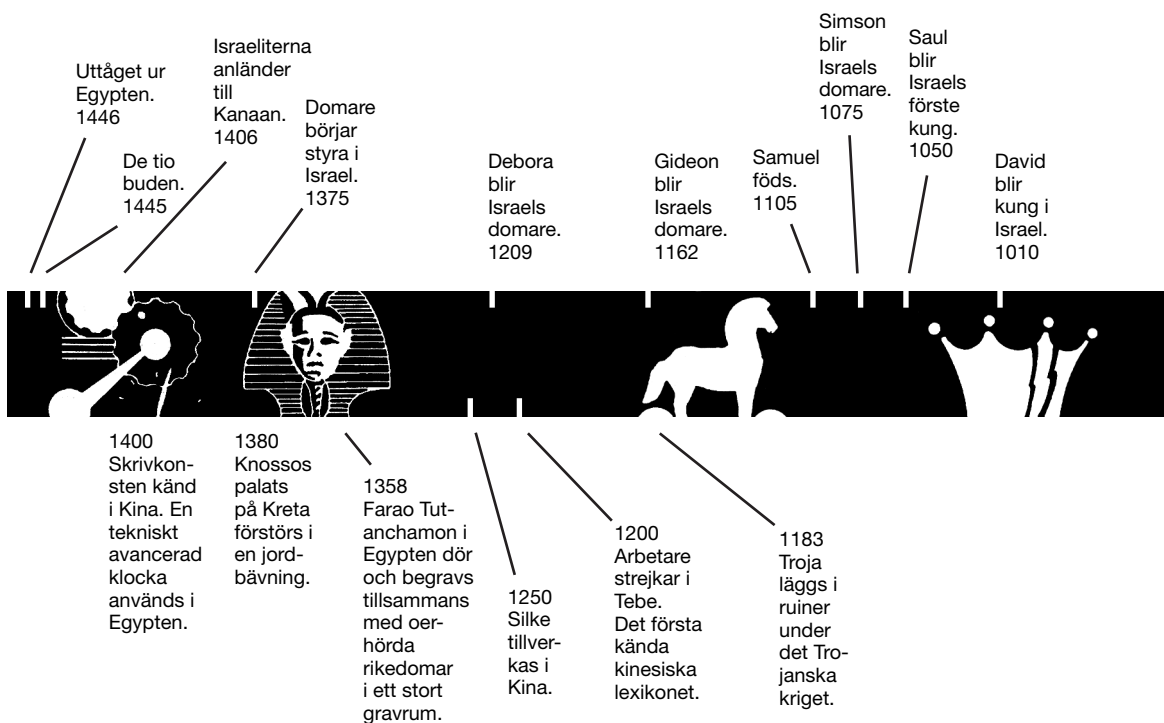

1500
Solur konstrueras i Egypten. I Mexiko byggs pyramider.

Bibeln's eget ord ropar till oss: "Är det ingen av er som kan tillämpa dessa lärdomar...?" (Jes 42:23). Handbok för Livet är svaret. Den har utarbetats av en stor grupp pastorer, bibelforskare och familjerådgivare från många olika samfund och organisationer som vill främja Guds ord och sprida evangeliet. Det tog många år att göra Handbok för Livet, och hela arbetet har granskats av flera kända teologer under dr Kenneth Kantzers ledning. För översättning och bearbetning till svenska svarar ett team inom Internationella Bibelsällskapet i Sverige.

Handbok för Livet gör vad ett bra bibelstudium ska göra. Den hjälper oss att förstå bibeltextens sammanhang, den ger historik och bakgrundsfakta, den förklarar svåra ord och uttryck och den hjälper oss att se hur Bibeln's olika delar hänger ihop. Men inte nog med det. Handbok för Livet hjälper oss att tränga djupare in i Guds ord och får oss att upptäcka dess eviga sanningar. Den visar oss hur viktiga de är och lär oss att tillämpa dem. Visst finns det andra studiebiblar som ger värdefull information och kunskap, men ingen som i så hög grad lägger tyngdpunkten vid tillämpning. Noterna besvarar frågorna: "Vad säger detta mig?" och "Vad betyder den här texten för mig, familjen, vännerna, jobbet, grannarna, församlingen, nationen?"

Tänk dig att du läser en känd bibeltext och upplever att den ger dig nya insikter, som om det var första gången du läste den. Ditt liv skulle bli så mycket rikare om du kunde gå från bibelläsningen med en ny förståelse av vad du läst och en vilja till förändring. Små dagliga förändringar leder så småningom till ett förvandlat liv, vilket all bibelläsning syftar till.

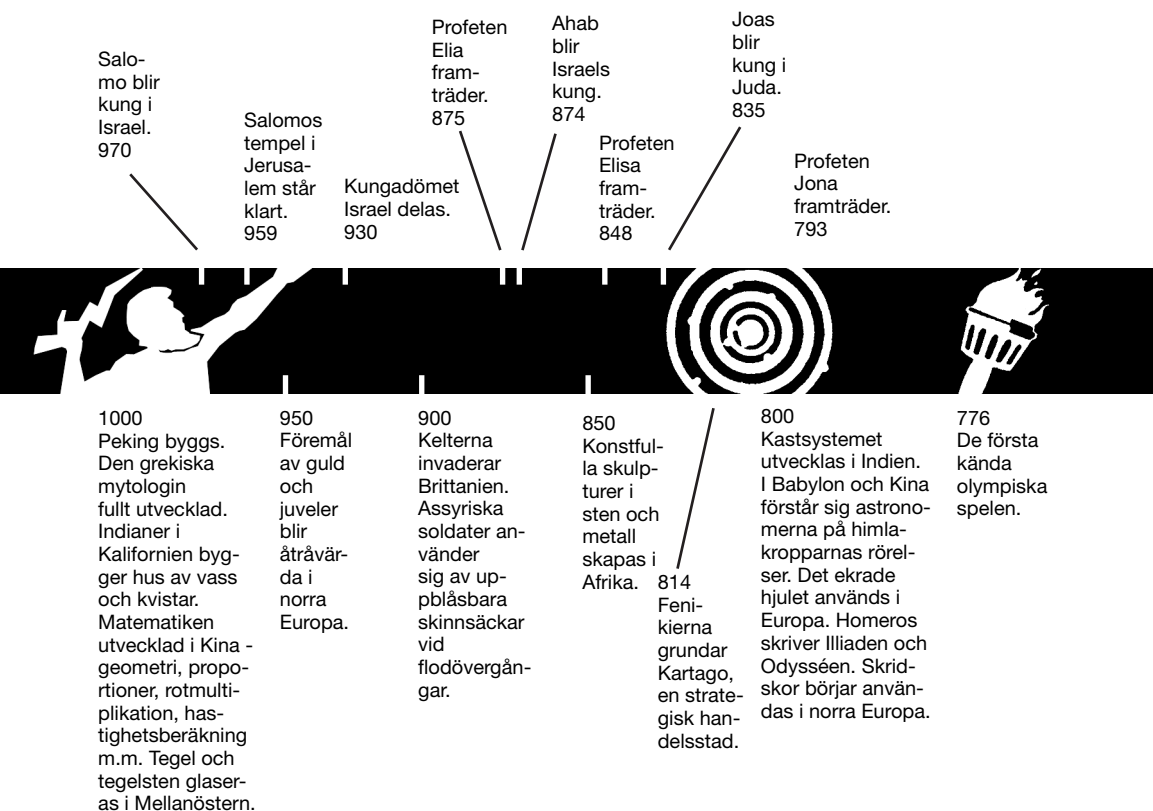
VAD ÄR TILLÄMPNING?

Bästa sättet att definiera ordet "tillämpning" är att först bestämma vad det inte är. Tillämpning är inte att samla kunskap. Kunskapen hjälper oss bara att upptäcka och förstå fakta och ideer. Historien är full av filosofer som har vetat vad Bibeln har sagt. Men de har inte tillämpat den i sina liv, och det har hindrat dem från att komma till tro och bli förvandlade. Det enda syftet med att studera Bibeln är att förstå, men det är egentligen bara början.

Tillämpning är inte heller bara att ge belysande exempel. Sådana exempel visar bara hur andra har gjort i liknande situationer. Vi känner kanske igen oss själva, men de säger oss ändå inte hur vi ska göra just i vår situation.

Tillämpning är inte bara att göra en bibeltext relevant. Detta hjälper oss visserligen att förstå att det som gällde på Bibelns tid gäller också i dag, men det visar oss inte hur vi ska angripa problem och påfrestningar som möter oss i vardagslivet.

Vad menas då med tillämpning? Tillämpningen börjar med att man känner och förstår Guds ord och dess eviga sanningar. Men vi får inte stanna där. Då får Guds ord inte möjlighet att förvandla oss, och livet blir tråkigt, svårt, jobbigt och tröttsamt. En bra tillämpning sätter strålkastarljuset på sanningen i Guds ord, visar läsaren vad han kan göra och motiverar honom att handla i enlighet med det som Ordet säger. Dessa tre saker utgör tillämpningens viktigaste aspekter.

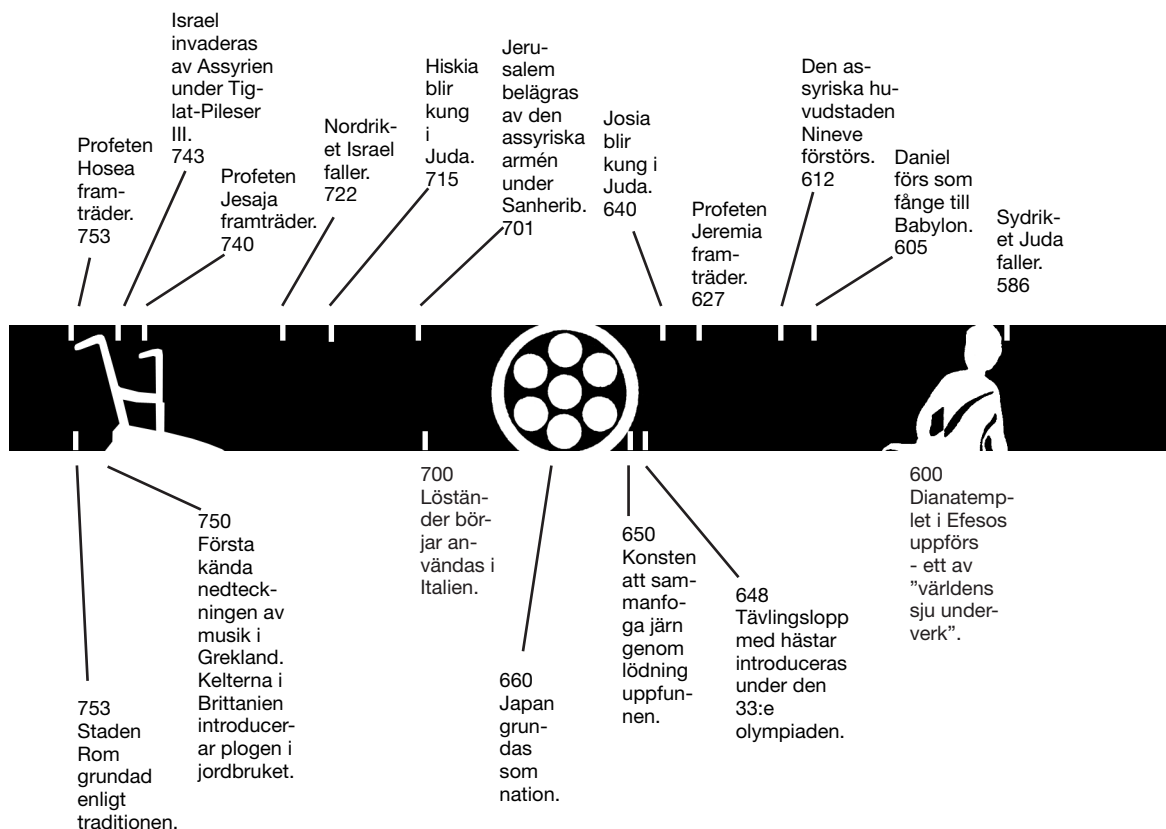

Tillämpning är att i handling omsätta vad vi redan vet (jfr Mark 4:24 och Heb 5:14) och att besvara frågan: ”Vad säger detta mig?”. Tillämpningen ställer de rätta frågorna och motiverar oss att handla (jfr 1 Tim 4:8 och Jak 2:20). Den är högst personlig, ja, unik för varje människa. Det innebär att vi gör en allmän sanning till en personlig sanning. Därför måste vi utarbeta en strategi och en handlingsplan för att leva i enlighet med Bibelns undervisning. Tillämpning är konsten att kunna leva ut Guds ord.

Nu kanske du undrar vad de tillämpande noterna i Handbok för Livet kan ha att säga just dig, i ditt liv? Varje not består av tre delar:

- 1) En *förklaring* som knyter noten direkt till bibeltexten och sammanfattar dess huvudsakliga budskap,
- 2) *Överbryggningen* som mer ingående förklarar vad texten vill säga och ställer den i relation till vår tid, och
- 3) *Tillämpningen* som visar hur du kan tillämpa bibeltextens tidlösa budskap på din egen livssituation.

Ingen not kan automatiskt tillämpa bibeltexten direkt i ditt liv. Den kan bara lära, vägleda, inspirera, råda och uppfordra. Den kan ge dig de resurser och den vägledning du behöver för att tillämpa Bibeln. Men det är bara du själv som kan ta dessa resurser och omsätta dem i handling. Därför ska en bra not inte bara ge dig kunskap och insikt utan också vägledning beträffande tillämpningen. Innan du köper en studiebibel bör du granska noterna och ställa följande frågor:

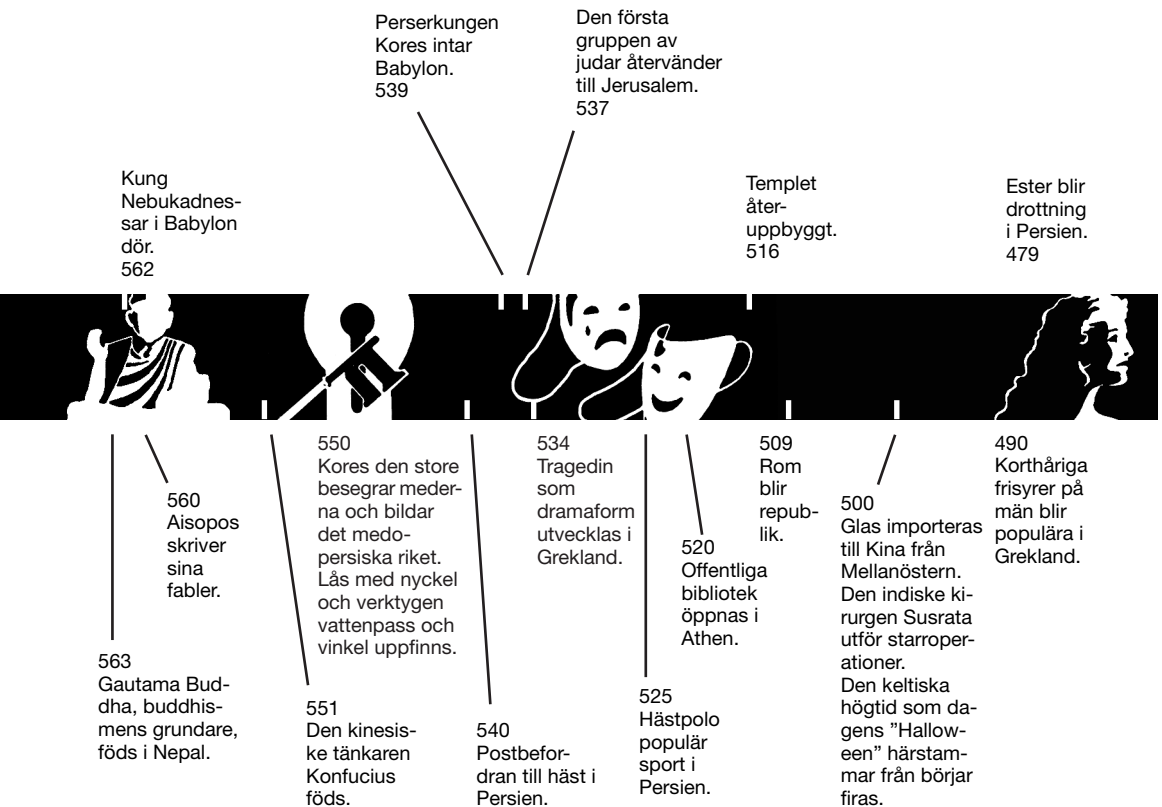

SÅ HÄR ÄR HANDBOK FÖR LIVET UPPLAGD

- 1) Innehåller noten tillräckligt mycket information för att hjälpa mig förstå vad bibeltexten vill säga?
- 2) Förutsätter noten större förhandskunskaper än jag har?
- 3) Är noten skriven utifrån en teologiskt och samfundsmässigt neutral hållning?
- 4) Berör noterna de flesta områden i livet?
- 5) Hjälper noten mig att verkligen tillämpa Guds ord?

NOTER

Förutom att Handbok för Livet har många tillämpande noter, innehåller den också noter med förklarande text. Dessa hjälper läsaren att bättre förstå sådant som kulturell bakgrund, historia, sammanhang, svårbegripliga texter, platser, teologiska begrepp och sambandet mellan olika bibeltexter. Det finns också kartor, faktarutor och förklaringar i samband med respektive bibeltexter. Mark 15:47 innehåller tillämpning medan Mark 11:1-2 är exempel på en förklarande not.

INLEDNINGAR

Inledningarna till bibelböckerna är indelade på ett överskådligt sätt som till stora delar är unikt för Handbok för Livet.

Tidsaxel. Sätter in bibelboken i sitt historiska sammanhang. Den anger de viktigaste händelserna i varje bok och när de skedde.

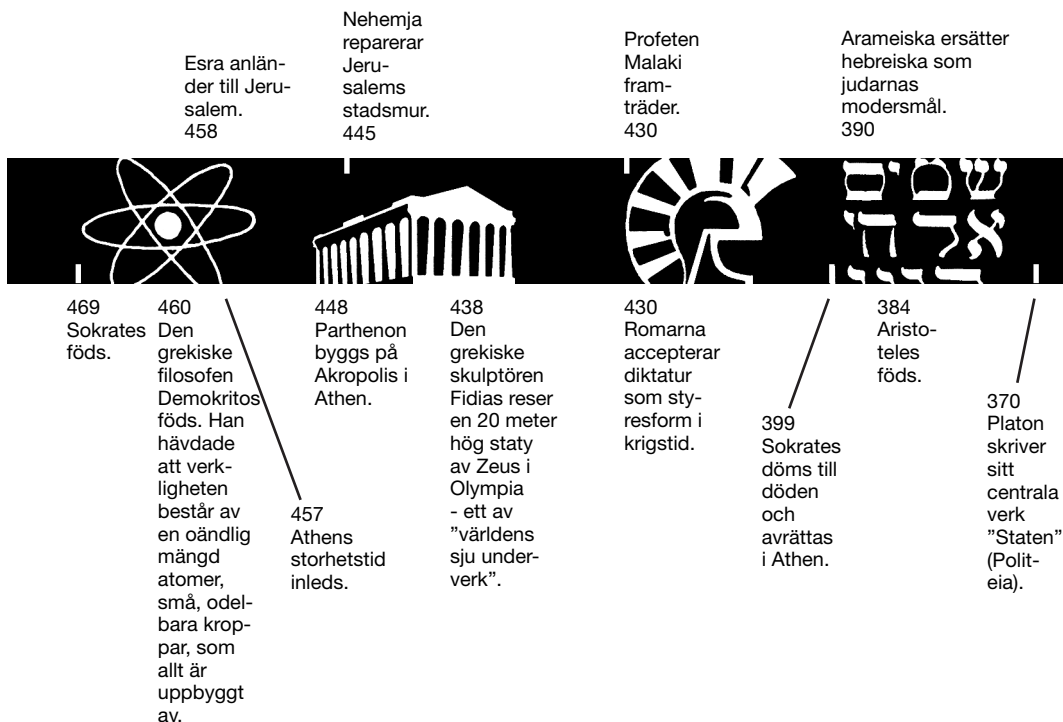
Bakgrundsfakta. En uppräkningslista av viktiga fakta kring boken som du behöver känna till och snabbt kan lära dig.

Översikt. En allmän sammanfattning och tillämpning av boken som helhet och dess budskap.

Uppläggning. Skriven på ett lättfattligt språk och utformad för att vara lätt att memorera. Till höger om varje huvudrubrik finns en viktig lärdom som just det avsnittet ger.

Huvudteman. Anger bibelbokens huvudteman, förklarar vad de betyder och varför de är viktiga för oss i dag.

Karta. Visar de viktigaste platserna i boken och återberättar historien ur ett geografiskt perspektiv.

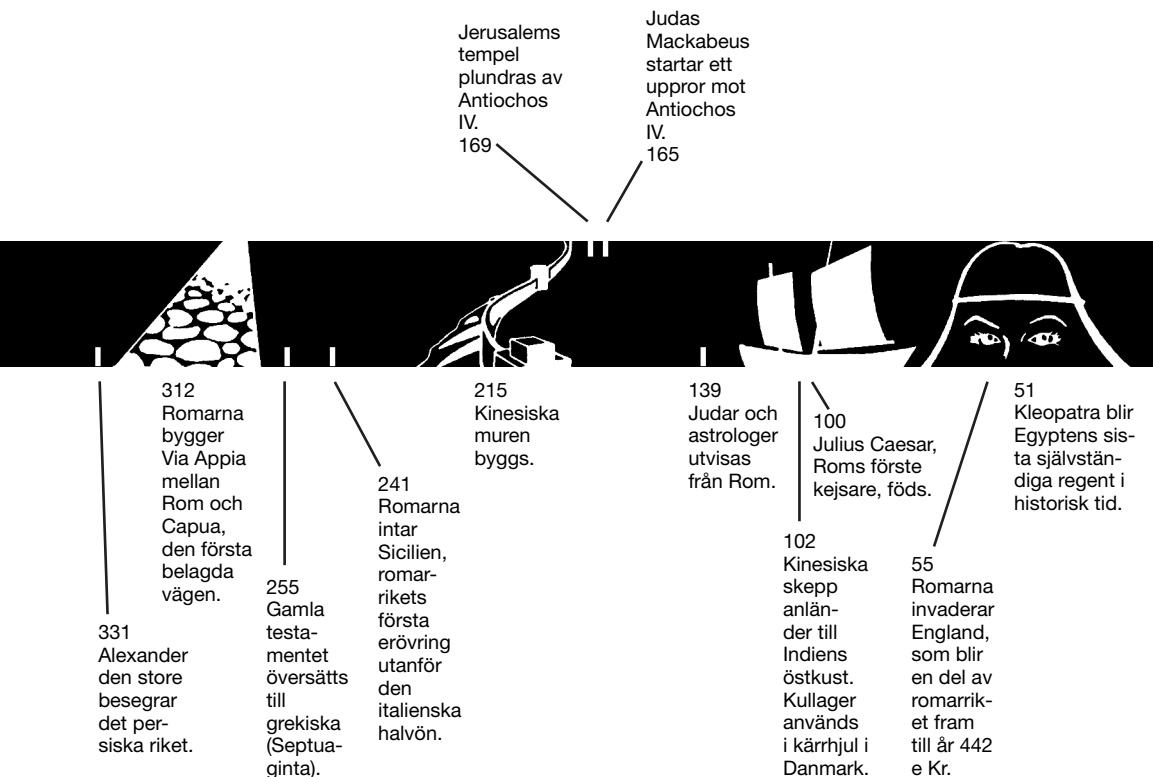
UPPLÄGGNING

Dispositionen är gjord speciellt med tanke på att texten ska tillämpas. Man bör lägga märke till följande:

1. För att bringa klarhet och underlätta memorering har varje bokdisposition bara tre nivåer av rubriker. Huvudrubriker markeras med stor bokstav. Underrubriker markeras med en siffra. Dessutom finns mellanrubriker.
2. Under varje huvudrubrik som är markerad med stor bokstav finns också ett kort stycke som sammanfattar avsnittet och ger det en allmän tillämpning.
3. I samband med mellanrubrikerna i evangelierna anges om det förekommer ett parallellt avsnitt i ett annat evangelium.

EVANGELIESYNOPS

Genom ett unikt och enkelt numreringsystem kan man läsa vilken berättelse som helst och se exakt var man befinner sig i förhållande till Kristi liv som helhet. Denna evangeliessynops har utarbetats speciellt för Handbok för Livet. Det är den första synops som någonsin har införlivats i själva bibeltexten. Den finns inlagd mellan Johannes evangelium och Apostlagärningarna och förklaras mer ingående där.

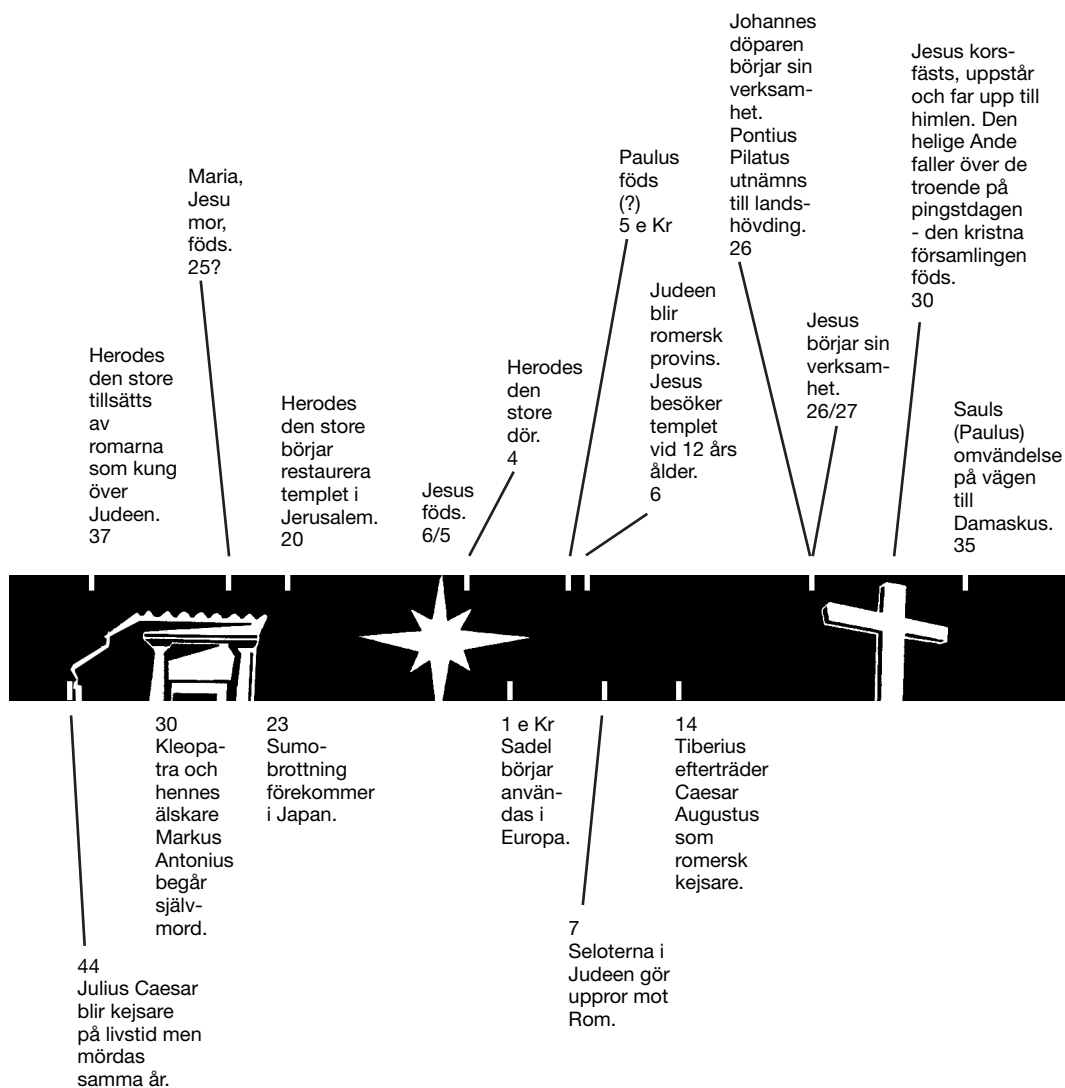
PERSONPORTRÄTT

Ett annat utmärkande drag hos Handbok för Livet är de porträtt den ger av många av Bibelns personer. Här presenteras deras starka och svaga sidor, vad de uträttade, vilka misstag de gjorde och lärdomar vi kan dra av deras liv. Porträtten av personerna finns med i de bibelböcker där det berättas om dem.

KARTOR

Handbok för Livet har fler kartor än någon annan bibel. En grundlig och innehållsrik bibelatlas finns inbyggd i varje bibelbok. Det finns två sorters kartor:

- 1) En karta i inledningen till varje bok, som redogör för bibelbokens handling, och
- 2) minikartor i noterna som visar de flesta geografiska förflyttningarna i sammanhanget.

FAKTARUTOR OCH FÖRKLARINGAR

Handbok för Livet innehåller många faktarutor och förklaringar som hjälper läsaren att få en klarare bild av svåra begrepp och förhållanden. De flesta av dem ger inte bara nödvändig information utan visar också vad den betyder.

PARALLELLHÄNVISNINGAR

Ett nytt, omfattande system med hänvisningar i marginalen hjälper läsaren att snabbt hitta bibeltexter med inbördes samband.

